

Veřejné rejtríky. Rozhodování sporu ve sportu.

JUDr. Petr Skryja, Ph.D.,LL.M.

Základní přehled pramenů

- ▶ LZPS - zejména čl. 36 odst. 1 = „Každý se může domáhat stanoveným způsobem svého práva u nezávislého a nestranného soudu...“, čl. 37 = „Každý má právo odepřít výpověď, jestliže by jí způsobil nebezpečí trestního stíhání sobě nebo osobě blízké“.
- ▶ Úmluva o ochraně lidských práv a svobod - čl. 6 a 7
- ▶ Oboje zakládá procesní ochranu před soudy
- ▶ **Avšak! tato ochrana je mnohdy omezena sportovní autonomií**
- ▶ Hráči se dobrovolně podřizují pravidlům sportovních svazů, které v mnoha ohledech omezují možnost soudní ochrany a odkazují sportovce k řešení sporů u rozhodčích orgánů dané sportovní asociace.

Žaloba na určení neplatnosti členství ve spolku

- ▶ § 258 OZ:
- ▶ *„Každý člen spolku nebo ten, kdo na tom má zájem hodný právní ochrany, může navrhnout soudu, aby rozhodl o neplatnosti rozhodnutí orgánu spolku pro jeho rozpor se zákonem nebo se stanovami, pokud se neplatnosti nelze dovolat u orgánů spolku.“*
- ▶ Podmínky pro uplatnění tohoto prostředku obrany:
  - ▶ Členství ve spolku zakládá možnost žalovat, tedy tzv. **aktivní legitimaci**.

Autonomní řešení sporů

- ▶ Na nejnižší úrovni řeší spory sportovní kluby
- ▶ Výše pak stojí národní svazy/asociace
- ▶ Třetím stupněm jsou nadnárodní svazy/asociace (např. u fotbalu UEFA)
- ▶ Nejvyšším stupněm jsou pak světové asociace, které sdružuje sport na jednotlivých kontinentech, pod „jednotící“ organizací - př. opět z fotbalu: FIFA
- ▶ Pokud budeme ukazovat situaci názorně na fotbalu, všimněme si konfедераčního charakteru FIFA
- ▶ Skládá se z:
  - ▶ AFC v Asii
  - ▶ CAF v Africe
  - ▶ CONCACAF v S. Am. a Karibiku
  - ▶ CONMEBOL v J. Am.
  - ▶ UEFA v Evropě,
  - ▶ OFC v Oceánii
- ▶ Dává obecné mantinely fungování těchto dílčích organizací.

Arbitráž

- ▶ Arbitrážní senát rozhoduje v soukromoprávních záležitostech úlohu civilních soudů a rozhoduje spory mezi soukromými subjekty, které podléhají jeho jurisdikci.
- ▶ V oblasti sportu jsou to především kluby a jim nadřizené organizace a na druhé straně hráči, kteří svým členstvím souhlasí se sportovními pravidly a interními sportovními normami (ted' mluvíme především o profesionálních hráčích).
- ▶ V oblasti pracovního práva pokud hráč žaluje u civilního soudu, organizace řízení přeruší a čeká na výsledek.
- ▶ V trestněprávní oblasti má monopol stát.

Výhody a nevýhody arbitráže

- ▶ Rychlejší řízení
- ▶ Nižší náklady
- ▶ Větší „vhled“ do specifik sportu
- ▶ Vymahatelnost v disciplinárním řízení
- ▶ Nejvyšším orgánem, kam se lze odvolat je CAS (Court of Arbitration for Sport) - v Lausanne ve Švýcarsku - jistá nestrannost oproti národnímu prostředí
- ▶ Častý problém s nerespektováním práv hráčů, což se ale týká spíše národních organizací (viz samostatná prezentace o sportovních smlouvách)
- ▶ Národní organizace často ani ve svých interních pravidlech nerespektují normy nadnárodních svazů

Orgány pro řešení sporů ve fotbale - vnitrostátní úroveň

- ▶ Nejvyšším orgánem je FAČR (Fotbalová asociace České republiky):
- ▶ Disciplinární provinění hráčů řeší **disciplinární komise** - ta se zabývá i proviněním při mezinárodní reprezentaci (např. OH) nebo při organizaci utkání)
- ▶ **Odvolací a revizní komise** - odvolací orgán, porobnosti viz statut a odvolací řád
- ▶ Arbitrážní komise - v rámci FAČR řeší především spory vyplývající ze sportovních smluv mezi kluby a hráči, rozhoduje ve tříčlenných senátech
- ▶ Odvolacím orgánem je grémium
- ▶ Proti rozhodnutí arbitrážní komise či grémia lze podat žalobu u obecného soudu nebo se obrátit na CAS

Mezičlánek - řešení sporů u orgánů FIFA

- ▶ **Komise pro statut hráčů** - „zbytkové“ spory, které z různých důvodů nelze svěřit národnímu arbitrážnímu senátu. Příklad: klub X trenéři, klub X klub, pokud nejsou členy národní asociace
- ▶ **Komora pro rozhodování sporů** - skládá se z rovného počtu hráčů a zástupců klubů: stabilita smluv, sportovní sankce, smluvní pokuty
- ▶ **Disciplinární komise** - trestá přestupky proti pravidlům FIFA
- ▶ **Odvolací komise** - konečné rozhodnutí, pokud není podáno odvolání k CAS

CAS

- ▶ Sídlí v Lausanne ve Švýcarsku
- ▶ Nezávislý na MOV, rozhoduje spory podle švýcarského práva
- ▶ Může řešit spory jakožto odvolací orgán
- ▶ Může řešit spory i jako mediátor, pokud o to projeví stany zájem - v takovém případě rozhodnutí není závazné
- ▶ Řeší i spory na OH
- ▶ Řízení u něj trvá něco kolem 6-12 týdnů, max do 4 měsíců rozhodnuto
- ▶ Rozhodnutí uznatelné podle Newyorské úmluvy o uznání a výkonu rozhodčích nálezů

Problematické dohody v praxi: dva příklady

- ▶ Fotbalová asociace České republiky:
  - ▶ ve své směrnici stanoví, že smlouvu uzavírá hráč v režimu OZ jako OSVČ. Problém: 1) neumožňuje omluvit se jinak, 2) je to v rozporu s předpisy UEFA, která ukládá národním asociacím některé povinné náležitosti sportovních smluv, mezi které patří i pojetí hráče jako zaměstnance a profesionální smlouvy jako smlouvy pracovní.
- ▶ Český svaz ledního hokeje:
  - ▶ problematické krácení odměny při zranění ,extrémně vysoké tabulkové výchovné při přestupu, vysoké pokuty vázané na porušení smlouvy atd.

Podobné problémy se týkají bohužel i ostatních sportů.

Obchodní rejstřík

- ▶ Upraveno zákonem č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob
- ▶ Kdo se zapisuje?
- ▶ § 42:

Do obchodního rejstříku se zapisují

a) obchodní společnosti a družstva podle zákona upravujícího právní poměry obchodních společností a družstev (dále jen „obchodní korporace“),

b) fyzické osoby,

1. které jsou podnikateli, mají bydliště v České republice a požádají o zápis, a

2. uvedené v § 43, které podnikají na území České republiky, a požádají o zápis, a

c) další osoby, stanoví-li povinnost jejich zápisu tento nebo jiný zákon.

Přehled:

- ▶ Veřejnými rejstříky právnických a fyzických osob jsou:
- ▶ spolkový rejstřík
- ▶ nadační rejstřík
- ▶ rejstřík ústavů
- ▶ rejstřík společenství vlastníků jednotek
- ▶ obchodní rejstřík - včetně sbírky listin = www.justice.cz !!!!!
- ▶ rejstřík obecně prospěšných společností

- ▶ Živnostenský rejstřík !!

Definice:

- ▶ **Veřejný rejstřík** je jakýkoliv veřejně přístupný rejstřík (registr) nebo rejstřík veřejnoprávního charakteru, zejména veřejné evidence, rejstříky a seznamy informačních systémů veřejné správy. Taková evidence je ze zákona vedena na určené adrese ve veřejně přístupném informačním systému (Internet).
- ▶ Ostatní přístupné veřejné rejstříky: www.statnisprava.cz